

Mustvee Valla TEATAJA

NR 7 (39) AUGUST 2021

Mustvee linna päevad on selleks aastaks ajalugu

Sel aastal alustasime linna päevade nädalat neljapäeval Si-sevete festivali ja Peipsi Folgiga. Öhtu tõi kauaoodatud vihma, mis meid üldse ei seganud ja üritus mõõdus mõnusalt natuke jahedamates tingimustes koos suurepärase rahvakultuuri-kollektiividega. Reedel toimus raamatu „Meie Mustvee. Nõuka-ajast tänapäeva“ esitus ja öhtul promenaadikontsert, kus astus

üles Rolf Roosalu. Imeilus öhtu ja hea esineja tõi kohale suure rahvahulga ja kõik nautisid head muusikat ja imelist järvevaadet.

Laupäeva hommik tervitas imeilusa ilmaga ja suur suvelaat sai alguse. Erinevad atraktsioonid, Jõgevamaa suvemängud ja head esinejad tõid meie armsasse kodulinna enneolematu hulga rahvast. Südamest suur tänu kõigile tulijatele!

Paar tõrvatilka meepotis oli ka. Esimene tilk oli sulav asfalt Tähe tänaval, aga sissesulanud plätud – see on Mustvee linna päevade vana traditsioon, tihti juhtub just sel päeval väga soe ilm olema, mis asfaldi sulama paneb. Valla poolt oli eelmisel päeval korraldatud mitu suurt autotäit liiva olukorra parandamiseks, aga seekord võitis loodus. Kahjuks ei jõudnud ka helikopter kolman-

dat aastat järjest kohale, kuigi oli suurelt reklaamitud. Seekord mingi rikke tõttu. Palume huviliste käest vabandust ja ...

Minu ülisuur tänu kuulub tublidele piletimüüjatele ja meie väikestele korraldusmeeskonnale, kellega iga hetk luurele läheksin! Kohtume järgmisel linna päeval, 9. juulil 2022.

LAI DI ZALEKEŠINA

Mustvees toimus kuuendat korda vaimuliku muusika festival VM FEST

Festivali raames toimus seitse kontserti erinevates Mustvee pühakodades ja Mustvee kultuurikeskuses.

Teisipäeval, 3. augustil kell 13 toimus traditsiooniliselt festivali avakontsert Mustvee kultuurikeskuse pargis. Kõlasid kirikukellad Valgevenest Bogdan Berezkini esituses. Kirikukellad olid saateks iga festivali kontserdi alguses ja lõpus.

Samal päeval kell 19 Mustvee Püha Kolmainu kirikus esines suurepärase kammerkoor Collegium Musicale ning esitas Arvo Pärdi ja Cyrillus Kreegi vaimuliku muusikat.

Kolmapäeval, 4. augustil kell 19 esines Mustvee Betaania koguduses särtsakas ja andekas lauljanna ja helilooja Johanna Vahermägi oma autorikontserdiga. Temaga koos musitseerisid Taavo Rimmel (kontrabass), Mihkel Metsala (trompet), Ahto Abner (löökpillid) ja teised väljapaistvad muusikud.

Neljapäeval, 5. augustil kell 19 toimus Mustvee Püha Nikolai kirikus ansambli Orthodox Singers Valeri Petrovi juhatusel kontsert nimega „Rännak õigeusu muusika maailma“.

Reedel, 6. augustil kell 19 toimus Mustvee kultuurikesku-

ses samovariõhtu. Klassikalise samovariga teejoomise viis läbi ikoonimuuseumi tegevjuht Tiina Jurjeva. Rahvalaule ja vaimulike värsses esitas ansambel Krasnogortška ja Aleksandra Volkova. Laupäeval, 7. augustil kell 19 oli võimalus nautida Mustvee kirikus tõelist vaimuliku muusika pärli G.B.Pergolesi „Stabat Mater“. Esinejateks olid särav kontratenor Ka Bo Chan, sopran Maria Petrov, organist Ene Salumäe ning keelpillikvintett. Dirigeeris Valeri Petro.

Pühapäeval, 8. augustil kell 18 toimus Mustvee kultuurikeskuses festivali galakontsert, kus esinesid peaaegu kõik festivali osalejad ning ka üllatusesinejad.

Oli väga südamlik ja meeleolukas kontsert, aitäh kõigile!

Tahaksin tänada kõiki inimesi, kellega Mustvees koostöö juba kuuendat aastat väga hea. Eriline tänu Eenok Haamerile, Nona Gilsile, Reet Pappale, Paul Gillile,

isa Iljale ja Laidi Zalekešinale. Uute kohtumisteni aastal 2022, juba VII VM Festivalil!

MARIA PETROV,
festivali korraldaja

VALLAVANEMA VEERG

Käesolev vallaleht on eelnevatega võrreldes teistsugune. Jätsime teadlikult välja volikogu ja valitsuse teemad mida poliitiliste teemadena käsitleda saab. Juunikuu volikogus võeti volikogu liikmete initsiatiivil ja vallavalitsuse vastuseisule vaatamata vastu vallavalitsuse struktuuri muudatus millega kaotati avaliku teabe spetsialisti ametikoht. Volikogu istungil öeldi, et vallalehte pole tarvis. Vallamajas töötavad ametnikud on selles osas teist meelt ja püüdsime ühise nõu ja jõu ning aktiivsete kohalike inimeste abiga lehe ikkagi välja anda.

Lehe jaoks materjali kogumine ja avaldamiseks sobivaks kohan-

damine on tegelikult ajamahukas ja keerukas tegevus.

Suur tänu ja sügav kumardus kõikidele, kes selle lehe valmimisele kaasa aitasid.

Eriti tänan artiklile kirjutajaid.
AIVAR LAINJÄRV

Jõgeva malevapealiku ülesanded võttis üle kolonelleitnant Tõnis Metjer

Juulikuu keskel andis Kaitse liidu Jõgeva maleva pealik kolonelleitnant Tarmo Laaniste maleva juhtimise üle kolonelleitnant Tõnis Metjerile.

„Võtan Jõgeva maleva juhtimise üle rahuliku südamega. Eelnevad pealikud on head tööd teinud ja malev on heas seisus. Täiendavate üksuste ettevalmistamise lisandumise ja uue doktriini juurutamise tõttu aga tööpöld otsa ei lõppe“ ütleb kolonelleitnant Metjer. „Ootan väga eelseisvaid kohtumisi kaitse liitlastega õppustel ning panen neile südamele, et ainult kaitsetahtest jääb meie riigi kaitsemisel väheks. Osaledes väljaõppes ja teades oma kriisi- ja sõjaaja ülesandeid, olete te paremini valmis oma kodumaa kaitsemiseks. Kõiki, kes tunnevad, et see maa väärib kaitsemist ootame aga Kaitse liidu ridadesse, et panustada riigikaitsele nii kriisilukordades kui sõjalise kaitse korral. Koos tegutsedes suudame panustada väga tugeva jõuna,“ toonitab värske malevapealik.

Kolonelleitnant Metjer (40) on põline jõgevamaalane, kes on kasvanud Laiuse lähedal ning lõpetanud Jõgeva gümnaasiumi. Juba koolipoisina võttis ta osa Jõgevamaa noorkotkaste tegevusest ning kohaliku maleva tegevliikmeks astus Tõnis Metjer veel enne ajateenistust Viru jalaväepataljonis. Kohe peale ajateenistuse lõppu valis kolonelleitnant Metjer sõjalise hariduse tee ning on selle omandanud Kaitseväe Akadeemia

põhi- ja keskastmekursusel ning Ameerika Ühendriikide armees staabikolledžis.

Oma teenistuskäigu jooksul on Tõnis Metjer teeninud rühma- ja kompaniiülemana ning staabiohvitserina Viru jalaväepataljonis ning Scouts-pataljonis sh osalenud kahel välismissioonil Afganistanis: ESTCOY-4 rühmaülemana ja ESTCOY-15 kompaniiülemana. Viimati teenis kolonelleitnant Metjer Scoutspataljoni staabi-ülemana ja Kaitseväe peastaabis vanemstaabiohvitserina.

Kolonelleitnant Tõnis Metjerit on tunnustatud mitmete teenetemärkidega, teiste seas Kotkaristi V klassi teenetemärk mõõkade-ga, Kaitse liidu Valgeristi III klass ning Kaitseväe teenetemärk lahinguliste teenete eest.

Viimase viie aasta jooksul Jõgeva malevat juhtinud kolonelleitnant Tarmo Laaniste jätkab välisteenistuses EL sõjalises staabis Brüsselis vanemstaabiohvitserina.

Koolialguse aktuste ajad Mustvee valla koolides 1. septembril

Avinurme gümnaasium kell 9.00
Mustvee kool kell 9.00
Peipsi gümnaasium kell 10.00
Lohusuu kool kell 9.00
Voare põhikool kell 10.00

Seoses viirusest tulenevate piirangutega palume jälgida koolide informatsiooni aktusel osalemise kohta. Soovime teile kõigile kaunist esimest koolipäeva ja koolirõõmu terveks kooliaastaks!

**28. AUGUSTIL KELL 20.00
MUSTVEE SADAMAS**

MUINASTULEDE ÖÖ

**SÜÜTAME MUINASTULEDE ÖÖL
LÖKKETULED JA SAADAME ÄRA
IMEKAUNI SUVE**

**ESINEB
KAIT TAMRA**

**TULE OMA TOOLI JA
PIKNIKUKORVIGA**

SISSEPÄÄS: VABA ANNETUS

**TAASISESEISVUMISPÄEVA
KONTSERT**

**30.
aastapäev**

**20. augustil kell 12.00
Mustvee laululaval**

**Esinevad
Ain Agan,
Marge Loik ja
Reti Noorhani**

**Anton Tammele
pühendatud
mälestuspingi avamine**

Sissepääs tasuta!

Halliku-Pala kruusatee remondist

Halliku-Pala kruusatee remont pikkusega 6,25 kilomeetrit kulgeb plaanipäraselt. „Tee valmib ettenähtud ajal või isegi pisut varem,“ kinnitas omaniku järelvalvet teostava OÜ Lacados esindaja Rein Kaseleht ja lisas, et tööd on praegu pooleli ja sealhulgas ka heakor-rastustööd. Näiteks Kiisli küla truubivahetus saadi teostatud ühe pika tööpäeva jooksul.

Ühised üritused annavad Vadi külale üha uut energiat

Nagu Eesti külaliikumise ristiisa Mikk Sarv on öelnud, on kõige olulisem hoida oma tegevustes vaimustust.

2022. aastal taasasutamise 25. aastapäeva tähistav muusika-lauluselts Metsakaja liikmed koos Vadi külarahvaga on valmistunud ikka ühistest ettevõtmistest ja saavutustest.

Tunneme uhkust ja rõõmu, et meiega tulevad kaasa nii külaelanikud kui suvitajad. Koos oleme suutnud korras hoida 5 ha suuruse puhkeala ja endise koolimaja. Tavaks on saanud iga-aastased kevad- ja sügistalgud.

Kuna piirangute ajal ei olnud võimalik meil kohtuda, siis tegime seda kevadel esimesel võimalusel.

Üheskoos panime paika suvehooaja tegevuskava. Korras-tamist vajas kogu territoorium, üks riietumiskabiin oli oma aja ära elanud, väikest remonti vajas ka ujumissild ja toidutare. Suuremaks tööks oli koolimaja fassaadi värvimine. Kuigi hoone kuulub vallale, oleme seda ikka omaks pidanud ja heaperemehe-likult suhtunud. Juba mõni aasta tagasi oli selge, et maja vajab kaitseks uut värvikihti. Värv ja töövahendite raha teenisime tünnilaada piletide müügi ja kanuuretketoitlustamisega. Maja värvimise talgutel osalesid lisaks kohalikele ka suvekodude elanikud. Nii nagu 25 aastat tagasi ütlesime kui millegagi hakkama

saime „Ära tegime!“

Koostöö teiste Avinurme küla-de ja seltsidega on elavdanud ka Vadi küla ettevõtmisi. Avinurme küla-de piirkond valiti Jõgevamaa 2020. aasta külaks ja Vadi küla kandideeris üheskoos Avinurme piirkonna teiste küladega aasta küla tiitlile. Komisjoni külaskäigu eel loendati ja märgistati Kõrgemäel kuklastepesad, püstitati Avinurme Kalevipoja kuhu juurde kadunud külanimede kaar, mille valmistamisel osalesid ka Vadi küla meistrid.

21. mail tutvus paikkonnaga aasta küla komisjon eesotsas riigikogu esimehe Jüri Ratasega.

Vadi ülesandeks oli komisjoni võõrustada külaresoranis. Vadil ei olnud see esimene kord aasta küla komisjoni vastu võtta. 2009. aastal esitati Vadi Ida-Virumaa aasta külaks. Siis juhtis komisjoni tollane riigikogu esimees Ene Ergma ja sündmust meenutab Ergmalt kingituseks saadud tae-valaotuse kaart seltsimaja seinal.

Vadi laululava juurde tõi palju rahvast 10. juulil toimunud kontrabasside kontsert. Tänavu esimest korda toimunud kontrabassimängijate suvepäevad said alguse päev varem Alatskivil, kus maailma esmaettekandena mängis Juhan Aaviku kontrabas-

sikontserti Regina Udod, kelle vanemad elavad Alekere küla Teelahkme talus.

Vadil esinesid ligi 20 bassimängijat, kes tegid palava ilma ja parmude kiuste meeleoluka etteaste. Seejuures tähistasid mitmed neist tagantjärele juubelit ning nii ka siin maakodu omav 80-aastaseks saanud Meeme Saareväli.

Kui koroonapiirangud meie plaanidele kriipsu peale ei tõmba, siis septembrikuus alustab taas tegevust Vadi külaresorani.

JÜRI-HENN UUETOJA,
AIRE JAGO

Kadunud külanimede kodu.

Avinurme külade esindajad.

Avinurme kandi külad, Jõgevamaa aasta küla 2020

Eesti Külaliikumine Kodukant korraldab juba 9 aastat Eestimaa aasta küla valimise konkurssi. Selle heaks kordaminekuks on suur osa anda maakondades toimetavatel Kodukandi organisatsioonidel, kes valivad igal aastal oma maakondades samuti aasta küla.

Avinurme kandi 9 küla said siis 2020 Jõgevamaa aasta külaks. Rõõm tunnustuse üle oli suur, ent selge oli ka see et konkureerida Eestimaa 15 aasta küla seas ei ole just kerge ettevõtmine. Kuid algus oli tehtud ja taganemisteed enam ei olnud.

Külaliikumine Kodukant korraldas mitu õpituba ja koostas abimaterjale, ikka selleks, et kandideerijad paremini ja mõistlikult aja ning närvikuluga oma ülesanded tehtud saaksid. Ja ülesandeid ei olnudki nii vähe, need panid meie teadmised ja koostöövõime ikka korralikult proovile.

Esiteks oli vaja valmistada 2-minutiline video, kus oma küla, meie puhul külade, tegevusi võimalikult atraktiivselt esitleda. Juba selle idee ja teostuse väljamõtlemine oli paras pähele, nõudis mitu nõupidamist ja

mitmete ideede mahakraapimist ning uute mõtete kaalumist.

Oli ju vaja meie puhul näidata ja sisse monteeri vähemalt iga küla nimi. Ja neid oli 9. Lõpuks ei jäänud muud üle, kui usalda video ettevalmistamine ühe inimese hoole alla. Selleks sai Piret Haav.

Piret leidis meeskonna, kasutas ära heas mõttes oma perekonna anded ja kaasas Kenrich Koroli Avinurme gümnaasiumist operaatoriks. Videoga oli siis mure lahendatud. Mitmed kaadrid selles videos on seotud meile Jõgevamaa Kodukandi kingitud aasta küla tähistega. Tänu, Jõgevamaa!

Järgmine ülesanne oli oma tegemiste nähtavaks muutmise, Anu Tooming andis uue elu meie FB lehele @kodakondsed ning värskendasime kodulehte kylvanematekoda.eu. Imestasime isegi, kui palju meil on ühiseid ettevõtmisi, kuhu on kaasatud kõik külad ja kui palju häid fotosid. Katre Mölder valmistas külvavemate koja ühisprojekti suurt fotonäitust, mis on huvi pakkunud nüüd mitmelgi kultuurikeskuse sündmusel.

Muude aasta küla toimetuste vahel läksime vahepeal n-ö hulks. Ühel töökoosolekul poetas Aire Jago väljendi „kadunud külad“, millest kasvas välja idee kadunud külanimed kuidagi väljapaistvalt ära märkida. Tekkis väljend „mälestuskaar“, mis sai hiljem nimeks Kadunud Külanimede Kodu.

Alli ja Jaanus Kaaramaa osavate käte ja nutika lahenduse kaudu see ka valmis. Suur abi siin oli meie piirkonna uuselanikul Magnus Aasumetsal ja tuntud ettevõtjal Ivar Ilvesel. Tänu headele annetajatele, keda oli kokku 43, sai 22 kadunud külanime tuulekella, mis hakkavad edaspidi külaplatsidel helisema.

Keerulisemaks läks lugu siis, kui oli vaja ette valmistada ja vastu võtta hindamiskomisjon. Kuidas esitleda oma tegemisi, nii et oleks lugu igast külast ja komisjonil oleks ka huvitav. See oli probleem, mida me väga hästi ei lahendanud. Saime hakkama, aga hiljem omavahelise arutelul otsustasime, et komisjonile me muljet ei jätnud ja üldiselt oli natuke igav. Mõned põhjused, miks nii läks, jätame oma teada.

Hindamiskomisjon ja külarahvas.

Mõistsime ka koge alguses, et lihtsam on kõige sellega toime tulla ühel külal kui külade piirkonnal. Üks küla, üks kogukond ja kõik on keskendunud oma külale. Külade piirkonnal on vaja leida tasakaal mitmete soovide ja ideede vahel, vaielda ja leppida rohkemates asjades ning vahel ka loobuda heast ideest, mis tegelikult piirkonna esitlemisel

ei tööta.

Külaliikumise Kodukant korraldab aasta külade suupäeval Vabaõhumuuseumis tunnustati meie kandi külasid ühistegevuse ja üks meelse toimetamise eest Maalehe eripreemiaga – aastane Maalehe tellimus ja üks artikkel Maalehes Bianca Mikovichilt. Meie jaoks oli see võit. Me täname siiralt Mustvee

vallavalitsust, Vadi külaarestorani, laastukorvide valmistamise õpetajaid Margot Haava ja Aleksander Varulit, Avinurme puhkpilliorkestrit ning paljusid meie Facebookis kaasa elanud ja videohindajaid. Olge tänatud ja olge terved!

Avinurme kandi külade nimel
KRISTA PEDAK

Voore piirkonna toimetamised

Vaatamata keerulisele ajale ja kurikavalale haigusele on SA Voore Aktiviseerimiskeskusel olnud toimekas aeg.

Asutus on eelkõige orienteerunud koostegemistele kogukonnaga, peale selle kultuuri- ja spordiüritused.

Muutused ja esmapilgul takistusena tunduvad olukorrad on pannud meid proovile ja tundunud keerulistena, kuid meie nägime neis hoopis uusi võimalusi.

Valmistasime vabariigi sünnipäevaks koos kauneid võileibu ning värvisime mune kasutades ära erinevaid digilahendusi. Seda ikka selleks, et näidata, et saame ka füüsiliselt kohtumata üksteise olemasolust märku anda. Talvel ootasime pikisilmi külma ilma, saime valmis oma uisuvälja, mida külastas palju inimesi. Lund käidi lükkamas vahel südaööl ja ikka uisutajad ise. Head sulailma oli kah patt raisku lasta minna, ehitasime lumeonne – ühesõnaga kasutasime ära kõik meil antud võimalused. Voore noortetuba leidis samuti põnevaid ja uusi lahendusi

noortega õues tegeleda, projekti raames soetati õuepinksilaud, mida kasutatakse aktiivselt. Eriti tore oli näha, et selle laua leidsid üles ka suured noored Tallinnast.

Kevadel liitus kogukonnast üle 60 inimese väljakutsuga „Jõgevamaa liigub 2021“. Kõik külateed olid jalgsi liikujaid täis, mõnikord oli päris keeruline nende vahel ajava manööverdada. Samal ajal tehti kogukonnas ka ettepanek ära korjata prügi teede äärest. Mis sa kostad, pool talgutest nagu niuhti tehtud, enda pead polnudki vaja vaevata. See on see, mis teeb südame rõõmsaks ja annab tunde, et just siin ma tahangi elada, see on minu kodu ja need on minu inimesed. Enne suurt suve ja õueüritusi oli vaja korrastada park ja pargipingid. Selleks ei tulnudki muud teha kui hõigata välja kuupäev ja kellaaeg. Tehtud.

Kogukonnast tuli ettepanek korjata üles lood, mida teavad vanaemad ja -isad. Selleks kirjutasime projekti Eesti Rahva kultuuri Keskusesse, esimene koolitus on läbi ja 16. augustil külastasime Eesti rahvaluule

arhiivi ning TÜ arheoloogiakabinetti. Korjame noortega üles põnevad lood meie kodukohast ning loodame, et need saavad välja pandud interaktiivsele kaardile, siis oleks meie kodukoha lood selle kaardi idapoole peal esimesed.

Sellel suvel toimus meil kolm rannapiknikku, viimane 15. augustil Uku Suvistes. Septembris esineb Mari Jürjens.

Eelmisel aastal sai läbi Saare valla kultuuri- ja spordiseltsi kirjutatud projekt kogukondliku turvalisuse maakondliku taotlusvooru „Valmisolek kriisilukorras“. Läbi selle saime Aktiviseerimiskeskuse hoonesse elektrigeneraatorite valmisoleku välja ehitatud, liuväljaku alla kile soetatud ning septembrikuus teeme koolituse kogukonna inimestele. Eelmisel nädalal külastas meid Jõgevamaa Naiskodukaitsja ja loodan, et nad jäid rahule nende võimalustega, mida suudame kriisilukorras oma rahvale pakkuda. Saame pakkuda inimestele sooje ruume, toiduvalmistamise võimalust, koostöös Coopiga kindlasti ka

joogivett, oleme valmis olukorras, kus meil puudub elekter.

Eelmise aasta rukkimaarjalaada õnneloosis kogutud raha kasutamise ettepanek tuli kogukonnast – soetada üks kettagolfikorr, et ikka oleks rohkem tegevusi õues. Juba samal õhtul läks see raha elama oma rada. Juhuse läbi sain kokku ühe kettagolfihuvilisega, kes kuuldes, mille jaoks tahame raha kasutada, organiseeris juba kohtumise Silver Saksaga.

Poisid tulid vaatasid meie kauni looduse ja hästi hooldatud muruplatsid üle ning löime käed. See ära tegemine ei ole sujunud valutult ja nii kiiresti kui planeerisime, kuid nüüd – Voore kettagolfi park on valmis. Siinkohal teeme suure suure kummarduse meie toetajatele, kelleta poleks see teoks saanud. Ja mis põhiline, me ei pidanud kedagi kuskil lunima, nii kui maha hõikasime, olid toetajad olemas. See on nii suur asi kui tunnetad, et sul on seljatagune tugev ja lai. Kohalikud noored kasutavad nüüd oma taskuraha ketaste ostmiseks. Tore, nad ei

ole enam niipalju ninapidi helesinises ekraanis. Kindlasti leiame neile ka koolitaja, kes tutvustab mängureegleid ja õpetab, kuidas seda mängu õigesti mängida. Iga ilmaga käivad õhtuti inimesed mängimas, seda on tore näha, samas tutvustame väljapoole meie ilusat ja turvalist elu- ja kodukohta. Küll ei ole meil enam vabu kortereid, kuid vabasid noorteküla krunte on meil küllaga. Siin oleks mõttekoht vallale, kes võiks aktiivselt noortekülaga tegeleda.

Sel aastal käisime eakatega Valgamaal ekskursioonil: Sangaste loss, Karula rahvuspark, Tiia Morfini vanaema aed, Leno takobaar ning Valga linna külastus. 40 inimest üle kogu meie valla, kaugemad Lohusuust, kes on igal aastal meie ekskursioonide vastu huvi tundnud.

Koos Saare valla kultuuri- ja spordiseltsiga korraldame ikka ka oma pikkade traditsioonidega üritused; 21. augustil spordipäev Voore ranna-alal, 09. septembril Saare järve jooks, sel aastal siis 38. korda Kalevipoja kepikõnni sari, sel aastal kaks etappi.

Kindlasti toimub Voore tule- tõrje seltsil septembris depoo avatud uste päev, mis on ka pikaajaline üritus. Põnevaid tegevusi ja uudistamist seal juba jätkub. Sotsiaalministeeriumi välja antud „Vaimse tervise roheline raamat“ ütleb, et üks suuremaid kohaliku omavalitsuse tasandi ressursse on kogukondades tegutsevad eestvedajad, kes korraldavad eri vanuserühmades mõeldud ühistegevusi ja huviringe.

Tugitegevused ei ole otseselt suunatud vaimsele tervisele, kuid mõjutavad seda kaudselt. Kõik sellised tegevused soodustavad kogukonnasisest sotsiaalset suhtlemist, aitavad leevendada üksildust ning pakuvad inimestele isetegemisrõõmu ja kuulumistunnet.

Siinkohal on paslik tänada kõiki Voore vabatahtlikke aktiivseid inimesi, kes genereerivad häid ideid, mida mina aitan ellu viia.

MAARIKA KITS

Kasepää Külaseltsi tegemistest

MTÜ Kasepää Külaselts loodi 2017. aastal. Seltsi eesmärgiks on Peipsi-äärse piirkonna elukeskkonna ja kohaliku kogukonna arendamine. Ühingu on 39 liiget, kellest aktiivseid liikmeid kümme.

Oma eesmärgi saavutamiseks viib ühing ellu näiteks järgmisi tegevusi:

- Peipsi-äärse kultuuripärandi ja kultuuriväärtuste säilitamine;
- erinevate vanuse ning -sihtgruppidele suunatud tegevuste arendamine;
- maaelu, maamajanduse ja külakultuuri arendamine.

2019. aastal sai külaselts toetust Peipsi-äärse programmist vaimse kultuuripärandi nimistu sissekande tegemiseks ning Terje Lille töö tulemusena kanti kurgikasvatuse traditsioon Kasepää eesti kogukonnas vaimse kultuuripärandi nimistusse.

Külaselts teeb aktiivset koostööd Kasepää rahvamajaga osaledes kogukonnale suunatud sündmuste korraldamisel. Samuti teeme koostööd Mustvee vallavalitsusega ja Peipsimaa muuseumiga, kellele on abiks olnud eksponaatide kogumisel.

2019. aasta augustis korraldas selts esimese Kasepää külapäeva Kasepää laululaval. Sündmusele olid oodatud kõik endised ja praegused Kasepää piirkonna elanikud. Külapäeval jätkus tegevust suurtele ja väikestele – sai kuulata sõnavõtte, vaadata etendust, osaleda õpitubades, vaadata fotonäitust ning lapsed said mängida erinevaid mängu. Külapäeval osales 156 inimest.

Juunis toimus teine külapäev, sel korral Kasepää rahvamaja juures. Loodetavasti on külapäevast saamas pikaajaline traditsioon, mis jääb kestma aastateks.

Ühingu tugevuseks on kogukonnaliikmed ja tahe hoida oma kogukond elujõulisena ning areneda koos edasi. Viimasel kolmel aastal on külaselts hakanud rohkem tegelema ka toidukultuuri valdkonnaga ning läbi selle kaasanud kogukonna erinevaid vanusegruppe aktiivselt tegutsema. Külaselts on kolmel korral avanud Peipsi Toidu Tänaval *pop-up* restorani Luukaarits, mis tõi kokku kogukonna liikmed. Valmistati Kasepää kandi roogasid ja tutvustati oma piirkonna toorainet ning retsepte. See oli ühine väljakutse vastuvõtmine, mis tõi küla kokku ning andis tagasisidet, et toidukultuuriga võiks rohkem tegeleda. Sel aastal restoran Luukaarits Peipsi Toidu Tänaval raames uksi ei ava, osaleme külastajate ning kogume ideid ja inspiratsiooni järgnevatel aastatel.

Kohaliku tooraine väärdamiseks ning toidukultuuri säilitamiseks on Kasepää külaselts korraldanud mitmeid õpitubasid: oleme valmistanud sinsele piirkonnale traditsioonilisi toite, õppinud valmistama toite kalast ning lihast.

Ootame külaseltsiga liituma kõiki, kes tunnevad, et soovivad panustada Kasepää kogukonna arengusse.

Külaseltsi nimel
LIINA SIIRAK

Mis Ulvil uudist ...

... nii küsivad paljud sõbrad-tuttavad. Ega meil ju palju siin uudiseid olegi, aga siiski toimetame.

Sellel kevadel korraldasime koristustalgud. Korrastasime koolimaja ümbruse ja pargi. Koristuspäevast sai lähemalt lugeda maikuu vallalehest. Koputame osade kinnistuomanike südamele, et äkki leiaks aja ja saaks paar kordagi suve jooksul kinnistud või majade ümbrused niidetud. Ikka selleks, et meie külake ilusam paistaks ja meil endil siin mõnusam elada oleks.

Läbirääkimiste tulemusel sündis otsus tähistada sellel aastal Ulvil jaanipäeva ja lõkkease oli koristuspäeval ka arvestatav saanud. Lõkke süütasime 25. juuni õhtupoolikul. Rahvast tuli kokku päris palju, nii et ka traditsioonilised mängud said teha. Kena kontserdi ja rahvalike tantsumiste eest suur tänu Duo Trahh noortele. Nagu ikka ulvikatele kombeks, kestsid tantsupoognad varajaste hommikutundideni. Kuna pidu oli tore ja pärast saime palju positiivset tagasisidet, siis ilmselt plaanime järgnevatel aastatelgi jaanilõket teha.

Plaanime korraldada ka traditsioonilist suvelõpupidu 28. augustil, kuid kahjuks ei tea, milliseks kujunevad COVID-19 piirangud ja kas suudame nendest kinnipidamise tagada. Igal juhul on meil omapoolsed ettevalmistused tehtud, jääb loota ainult parimat. Hoiaime teid kursis, jälgi reklaami!

Positiivne on seegi, et Ulvi

raamatukogust on kujunenud infopunkt. Seal on võimalik peale raamatute laenutamise allkirjastada dokumente, käia internetis, lugeda lehti või lihtsalt niisama juttu ajada. Mis näitab selgelt, et sellist kooskõlmiskohta Ulvi inimesed vajab.

Kuna Ulvi rahvamajas on nüüd pesumasin ja pesemisvõimalus/dušš, siis kas eriti tänavusel kuival ja põuasel suvel oleks vajadus niisuguse teenuse järele? Ootame vastukaja ja kohalikke kaasa rääkima.

Kõige suuremaks murekohaks on endiselt kaks suhteliselt õnnetus olukorras suurt hoonet, kooli- ja rahvamaja. Rahvamajas sai küll Mustvee valla poolt tehtud uued tualetid ja pesemisruum, kuid ülejäänud maja ilma kütteta ja renoveerimiseta kaua ei säili. Paljudele Ulvi küla elanikele ja kooli vilistlastele on kindlasti südamelähedasem vana kaunis koolimaja, mis on ehitatud küla-meeste endi poolt esimese Eesti Vabariigi aja algusaastatel ning mis samuti ootaks renoveerimist. Meil endil vabatahtlikus korras kahjuks neist jõud üle ei käi.

Meie toimetame aga edasi, niipalju kui mõtteid ja jõudu jätkub. Suur tänu kõigile senistele kaasalööjatele! Samas ootame jätkuvalt inimesi meiega liituma ja kaasa mõtlema. Koos jõuame rohkem!

ULVI NAISTE
ÜHENDUS

Omedu külaseltsi tegemised ja külapäev

Külaseltsi asutamise mõte tekkis 1998. aasta talvel, mil hakati Omedu koolimajas koos käima Kodavere koguduse õpetaja jutlust kuulamas, 11. juulil toimus esimene Omedu külapäev. Eestvedajateks olid Liia Ling, Heino Annuk ja Hele Ellermaa. Omedu endine koolimaja sai mälestustahvli, mille õnnistas Kodavere koguduse õpetaja Raigo Ojameets, paika sai ka esimene lipumast. Külarahvas sai kosutust koduõllest ja maitsta kalurite toodud suitsukala. Koolimaja ruumides toimus naiste käsitöönäitus-müük. Pidul oli ilus, süüdati suur lõke, tantsiti Saare külakapelli helide saatel, mängiti rahvamänge ja veeti kõit.

Seltsi asutamiskoosolek toimus 20. veebruaril 1999, millest võtsid osa Leida Jõgi, Maie Paju, Hele Ellermaa, Linda Jõgi, Meeta Paju, Aino Martensoo, Jutta Nõmme, Heldi Luts, Milli Oja, Irja Nõmme, Maie Eisen, Linda Mägi, Aarne Roio, Galina Roio. Koosolekul võeti vastu põhikiri ja valiti juhatus liikmeteks Leida Jõgi, Maie Paju, Hele Ellermaa.

Seltsi tegevus ei ole aastatega vaibunud, kohtutakse kord kuus, kuulatakse Kodavere koguduse õpetaja Raigo Ojameetsa jutlust, tähistatakse seltsi liikmete tähtpäevi, räägitakse külaelust ja kirjutatakse projekte küla arendamiseks. Mitmel aastal on osaletud talgupäevadel. Järgnevalt igast külapäevast lühiülevaade.

II külapäev 28. juulil 2001. Eelnevalt oli toimunud kaunis kodu konkurss, mille käigus vaatas Kasepää valla ja Omedu külaseltsi esindajatest koosnev komisjon üle pea kõik Omedu majapidamised, tehti ka fotod.

Külapäeval autasustati parimaid aukirjadega, kuulati tervitussõnavõtte Kasepää valla ja Jõgeva maavalitsuse esindajatelt, Liia Mägi juttu Omedu ajaloo ja üleskutset mälestuste kogumiseks, Reet Laugaste ettekannet Peipsi järve elustikust, lauldi kaasa Virumaa meesteansambli ja lõõtspillimängijatega.

III külapäev 16. juuli 2005. Eelnevalt oli selts saanud toetust kohaliku omaalgatuse programmist, mille abil tehti korda spordiplats, tasandati, külvati muru, ehitati kiik ja välitualett. Tollane maavanem Aivar Kokk kinkis külaseltsile Eesti lipu. Külapäeva ajal õnnistas lipu Raigo Ojameets, sõna

võtsid Kasepää vallavanem Jüri Vooder ja Lembit Mangulson. Hele Ellermaa esitles trükisooja Omedu voldikut ja tänas koostamisele ning väljaandmisele kaasaaitajaid. Külapäevast ilmus kirjutus ajalehtedes Vooremaa ja Peipsi Rannik.

2006. aastal täitis Omedu vanal koolimajal 108 aastat ehitamisest, projektirahade ja Kasepää valla toel tehti majale põhjalik remont, paigaldati uus katus, aknad, seinad soojustati koos uue välisvoodriga. Pidulik avamine toimus 2006. aasta sügisel, Villu Reiljan toetusel saadi ehitada ka uus ahi ja uuendada põrandakate.

IV külapäev 21. juulil 2007. Kavas oli kohaliku poetessi Jutta Nõmme luulekogu esitlus, küla näitemänguhuvilised esitasid Lea Mangulsoni näidendi koos naispuhkpilliorkestriga, Liia Mägi fotonäitus Peipsist, tantsuks mängis Torma külakapell. 2007. aastal koguti fotosid ja kirjasõna ning seltsile loodi Liia Mägi, Hele ja Heikko Ellermaa poolt oma koduleht www.omedu.ee, mille esitlus toimus külapäeval, avati ka väike lugemistuba.

V külapäev 11. juulil 2009. Veediti koos toredasti aega, heisati lipp, kuulati vallavanemalt uudiseid Omedu küla arendusplaanidest ja Mikk Sarve juttu teemal „Peipsirahva mõnust minekust“. Vaadati Omedu laulu- ja tantsutrupi Eluõied etendust „Unenägu“ koos ülla-

tusesinejatega. Oldi rõõmsad ja nauditi koosolemist, tantsiti-lauldi Siimusti kapelli saatel.

VI külapäev 16. juulil 2011. Kavas olid naaberküla seltside esindajate tervitused, Nissi valla külakapelli esinemine ja Omedu külaseltsi naiste tantsuõpetus. Koolimajas sai sirvida fotoalbumeid külaelust, tutvuda fotogrupi Hetkepüüdjad näitusega Omedu inimestest.

VII külapäev 13. juuli 2013. Esines ansambel Eluõied, lastele oli kutsustud esinema Heino Seljamäe kohverteater. Päeva tähtsaimaks sündmuseks oli vastvalminud Omedu küla raamatu esitlus, mille koostasid Merje Talistu, Eha Nõmm ja Hele Ellermaa. Raamatut saab lugeda elektroonilisel kujul.

VIII külapäev 25. juuli 2015. Päeva juhtis Kaarel Tuvike, külas olid Mustvee piirivalvurid, Ranna tantsumemmed, Kodavere koguduse õpetaja, koguti mõtteid ja arvamusi külaelanikelt Omedu soovide võrgule, lastele toimusid mängutoad.

IX külapäev 15. juulil 2017. Külapäev toimus Eesti Vabariik 100 ja uute ühinenud omavalitsuste ootuses. Esinesid ansambel Eluõied, Ranna rahvamaja memmed tantsurühm Meelespead, muusikalist külakosti tõi Kaitseliidu Jõgeva maleva ja Torma valla puhkpilliorkester. Toimus ka küpsetiste konkurss.

X külapäev 20.07.2019. Esinema oli kutsustud Krabi külateater etendusega „Piimäpukijutu“, Lastele korraldasid mängu ja

võistlusi perekond Talistud. Leida Jõgi meenutas külaseltsi kahtekümnet tegevusaastat. Muusikalist meelelahutust pakus Polska muusikatalu.

2019. alustati tegevusi Omedu külamaja kaasajastamiseks, otsustati taotleda toetust PRIAst projektiga „Omedu vana koolimaja aastaringne kasutamine“ elektrisüsteemi uuendamiseks ja õhksoojuspumba paigaldamiseks. 2020. aastal projekt lõpetati, külamajal on uuendatud elektrisüsteem ja paigaldatud õhksoojuspump. Vastavalt muinsuskaitse soovitusel on remonditud trepikoja tugipostid.

XI külapäev 17.07.2021. Päev oli pühendatud Omedu küla (1590. a nimega Ommieden) esmamainimise 430. aastapäevale. Päeva juhtis, mängu ja viktoriini korraldas Artur Aunap Kalevipoja muuseumist, meenutati küla ajalugu, Mustvee vallavalitsust tõi tervitusi Aive Tamm. Omedu külaseltsiga liitumise avalduse esitas 17 küla seotud elanikku, kellelt loodame saada uut hoogu külaelu arendamiseks.

Omedu külapäevi ja seltsielu on aastate jooksul toetanud Kultuurkapital, Kohaliku Omaalgatuse programm, PRIA, Kasepää ja Mustvee vallavalitsus, kohalikud ettevõtjad ja külaelanikud. Omedu külaselts on tänulik kõigile toetajatele!

OMEDU KÜLASELTSI
JUHATUS

Uuskasutuskeskuse kaubik teeb kogumisringi Peipsi veerel ning peatub Mustvees ja Avinurmes

Uuskasutuskeskuse kaubik teeb 4. septembril tiiru Peipsi veerel ning peatub kell 12–13 Mustvee kultuurikeskuse juures (Tartu 12) ja kell 14–14.30 Avinurme gümnaasiumi parklas (Võidu tn 16). Kaubikusse saab ära tuua kodus liigseks muutunud, kuid jätkuvalt heas korras asju, millest kellelgi teisel võiks veel kasu olla. Uuskasutuskeskus teeb kogumisringe üle Eesti selleks, et heas korras asjad ei lõpetaks oma teekonda prügikastis.

Uuskasutuskeskuse kaubikusse saab ära tuua puhtaid ja terveid rõivaid, jalatseid, mänguasju, nõusid, köögitarbeid, koolitarbeid, raamatuid, sporti- ja hobitarbeid, kodutekstiile, sisustusesemeid ja väiksemat kodutehnikat.

Turvalisuse kaalutlustel ei võta Uuskasutuskeskus vastu turvatoole ja -hülle, gaasiplite ja kinekoopitelereid ning katkiseid ja määrdunud esemeid. Et kõik autosse kenasti ära mahuks, siis ei võeta kogumiringil vastu ka mööblit.

Uuskasutuskeskus sorteerib

kõik asjad ning suunab seejärel heas korras esemed uuesti ringlusse. Osa asju läheb abivajajatele, suurem osa aga müüki. Asjade müüki panekuga katab Uuskasutuskeskus isemajandava organisatsioonina kaupluste ülalpidamiskulud ja laienemise üle Eesti. Uuskasutuskeskus te-

gutseb aastast 2004 ja tänaseks on keskusel 16 poodi üle Eesti, lisaks e-pood aadressil pood.uuskasutus.ee.

Uuskasutuskeskus toetab oma koostööpartnerite kaudu suurperesid, naiste kriisikodusid, koduta jäänud inimesi ja loomade varjupaiku ja teisi abivajajaid ning

teeb tihedat koostööd teatri- ja filmitegijatega, õpilasfirmade, kunstitudengite ja käsitöölisega, kes saavad materjalide ning laenutuste soovidega otse Uuskasutuskeskuse poole pöörduda.

Rakett 69 Avinurmes

Teaduskeskus Ahhaa ja Rakett69 Teadusstudio korraldavad õpihuvilaagreid üle Eesti. 3.–5. augustil toimus laager Avinurme gümnaasiumis. Oodatud olid lapsed 3.–7.klassist. Grupp, 16 last, täitus paari päevaga. Õpihuvilaager toimus Rakett 69 saate formaadis. Nagu saates, olid laagriski punaste, siniste ja roheliste võistkonnad. Igal hommikul toimus võistkondadesse loosimine. Lahendati huvitavaid ülesandeid. Vaja läks mitmekül-

seid teadmisi ja oskusi ning oluline oli ka meeskonnatöö. Peale ülesannete lahendamist toimusid ka erinevad mängud. Laagri tagasiside oli väga positiivne. Küsimuse peale, kas võtaksid veel samasugusest laagrist osa, oli vastus üksmeelne „Jah“.

ALLI KAARAMA,
Avinurme gümnaasiumi
Rakett 69 õpihuvilaagri
raketijuht

Killuke Mustvee ajalugu on jälle kaante vahele saanud

9. juulil toimus Mustvee kultuurikeskuses raamatu „Meie Mustvee. Nõukaajast tänapäeva. 1941–1991.“ esitus.

Suured tänud kõigile, kes raamatu valmimisele kaasa aitasid! Raamatut on võimalik osta Mustvee raamatukogust.

04.09 kogumisring Peipsi ääres

11.00–11.30 Torma end. Teemaja
Tartu mnt 1 parklas

12.00–13.00 Mustvee Kultuurikeskus
Tartu 12

14.00–14.30 Avinurme Gümnaasium
Võidu 16

Oodatud on kodus liigseks muutunud
puhtad ja terved riided | jalatsid | nõud |
mänguasjad | sisustusesemed | sporti-
ja hobitarbed | väiksem kodutehnika jms.

Uuskasutus-keskus ASIADE UUS ELU

Anna uus võimalus
seisma jäänud
heas korras asjadele!

uuskasutus.ee

04.09 сбор ненужных вещей

Остановки фургона
Центра повторного использования:

11.00–11.30 Торма
Тартуское ш 1 парковка

12.00–13.00 Культурный Центр **Mustvee**
Тарту 12

14.00–14.30 Гимназия **Авинурме**
Выйду 16

Вы можете принести **чистые и целые вещи**:
одежду | обувь | посуду | игрушки | книги |
спортивное и хобби оборудование | предметы
интерьера | бытовая техника и т.д.

Подарите вещам
новую жизнь!

Uuskasutus-keskus ASIADE UUS ELU

uuskasutus.ee

Külakeskuse infokandjad

Kooli ajaloo infostend

21. augustil avatakse külakeskuse platsil, endise Piilsi koolimaja ja praeguse seltsimaja ees, kohaliku omaalgatuse programmi vahendite abil ehitatud Piilsi kooli ajaloostend. Maja seinale kinnitatakse Hugo Voldemar Tepperi mälestusplaat. Tänapäev pole Piilsi Külade Seltsi piirkonnas avatud ühtegi infotahvli, paigaldatud viitasid või nimelisi pinke, rääkimata mälestustahvlistest või muudest infokandjatest.

Kogukonna üritused toimuvad peamiselt kõik just endise koolihoone juures asuval platsil, mis on väljaarendamisel kui kogukonnakeskuse ning projekti vahenditest paigaldatavad infokandjad jäävad keskuse väliruumi ilmetama. Suur osa projekti omavahenditest on kogunenud annetusega 2019. aasta külade juubeliaasta üritusel ja tänava korraldatud jaanipäeval. Piilsi Külade Selts tänab kõiki heldeid inimesi, et endise kooli ajalugu saaks jäädvastatud.

Osa projekti eeltöödest on tehtud koostöös kogukonnaga ja piirkonna ettevõtjatega talgute raames. Infotahvli ehituseks on kasutatud samuti annetatud materjale, mis muudavad stendi ajalooliselt veelgi väärtuslikumaks. Usume, et projekti tulemusel muutub kogukonna maine. Kõi-

kidele meeskonna liikmetele ja kogukonna aktiivsetele elanikele soovime öelda soojad tänusõnad abi osutamise eest.

Piret Haav: „Kooli ajaloo infotahvli mõte tekkis seoses raamatu „Koolid Avinurme mõisavallas“ koostamisega. Kõikide Avinurme endiste koolide juures on olemas mälestuskivid kooli alguse- ja lõpudaatumitega. Piilsi koolil on olnud üsna pikk ja huvitav ajalugu, mille kohta tänapäev ühtegi kivi, infostendi ega mälestustahvli paigaldatud ei ole.

Nii tekkiski mõte, et praeguse külakeskuse välitingimustes võiks olla ülevaade kooli ajaloost. Endise koolihoone valmimisest täitus 80 aastat ja ajaloo infostend on selleks puhuks paslik kingitus tervele kogukonnale. Infotahvli kuju imiteerib viimase puidust koolihoone otsaseina. Maja ise asus täpselt uue kivihoone ees, kuhu nüüd ka nimetatud välistend paigaldatakse. Asukoha valiku dikteeris fotojäädvustus kõrvuti asetsevast vanast ja uuest koolihoonest.

Meie hulgas on veel endisi Piilsi kooli õpilasi, kes alustasid oma kooliteed vanas Piilsi koolimajas ja 1941. aastal jätkasid õppimist uues hoones. Ootame kõiki inimesi, kes on Piilsi kooliga seotud, koolihoone juubelile 21. augustil kl 14.“

Koolijuht Tepperi mälestustahvel

Raivo Reisenbuk: „1932. aastal valiti konkursi tulemusena Piilsi kooli juhatajaks Hugo Voldemar Tepper. Virumaal toleaes Aaspere vallas asunud Liiguste külast pärit Tepper oli pärast kuut aastat kestnud õpinguid lõpetanud 1928. aastal Rakvere Õpetajate Seminari. Enne Piilsisse tulekut oli ta töötanud Vergi algkoolis muusika- ja võimlemisõpetajana ning Liiguste eraalgkooli juhatajana. Piilsi koolis töötades oli ta lisaks koolitööle ka aktiivne seltsielu toetaja ja vahetu eestvedaja. Tema ajal koolis käinud inimeste ja tema kunagise (tol ajal noore) kolleegi Saadjärve kooli päevilt

Evi Kriisa meenutuste põhjal oli Tepper väga hea õpetaja – täpne, korrektne, autoriteetne. Tema tundides polnud lärmi, ilma et ta ise selle saavutamiseks justkui midagi oleks teinud. Nii Piilsi kui ka Saadjärve koolides oli ta ka ise väga tuntud ja tugev spordimees, tema sportlikest tulemustest kirjutati 1930ndatel korduvalt ka ajalehes Postimees.

Lugupidamisest Hugo Tepperi, kui väga aktiivse ja tegusa inimese kohta on erinevaid tõendeid, allpool esitan neist vaid kaks näidet:

- Tartumaa Teataja pidas vabalikuks 16. novembril 1938 teatvitada nelja inimese lähenemast sünnipäevast, sh ka Hugo Tepperi sünnipäevast 19. novembril.

- 15. detsembril 1939. aastal valis Avinurme Õpetajate ühing (Avinurme, Ulvi, Vadi, Laekannu, Pärniku ja Piilsi õpetajad) Hugo Tepperi oma esindajaks Eesti Õpetajate Liitu.

Hugo Tepper abiellus Piilsis 1938. aastal ning siin sündisid ka poeg ja tütar. Võõrvõimude vägivaldne tulek ja vaheldumine lõhkus aga nende (nii nagu paljude teistegi) elu. Julm ja muutlik aeg põhjustas traagikat, segadust ja kuulujutte, millel vahel polnud mitte mingisugust tõepõhja all.

1945. aasta kevadest asus Hugo Tepper tööle Tartumaa TSN Täitevkomitee haridusosakonna koolide inspektorina. Oma hingelt oli ta ilmselt siiski aga eelkõige õpetaja ja tõenäoliselt ei sobinud ka oma vaadetelt nõukogude võimule. Näiteks ei astunud ta kunagi kommunistliku partei liikmeks, kuigi mitmekülgset andeka inimesena ja saksa koonduslaagris pool aastat vangis istununa poleks tal selleks oma karjääri huvides ilmselt takistusi olnud. 1948. a sügisest asus ta tööle Saadjärve Mittetäieliku Keskkooli direktorina. Saadjärve kooli kroonika-raamatus on väga lühidalt kirjas tema tegevus sealse kooli direktorina, see sarnaneb tööga, mida ta tegi Piilsis, ainult väiksemas mahus (olud olid ikkagi hoopis teistsugused).

Hugo Tepperi viimaseks töökohtaks oli Tartu Linna 10. 7-aastane Kool. Üks tema toleaegeid õpilasi, kelle klassijuhatajaks Hugo Tepper oli, mäletab koolis valitsenud sooja õhkkonda, milles nende klassi jaoks oli oluline roll klassijuhataja Tepperil.

Hugo Voldemar Tepperi elu lõpp oli paraku traagiline, tema surmukeha leiti 1962. aastal. Tema surma asjaolud ilmselt päris selgeks ei saa kunagi.

Tema tegevus Piilsis oli aga

kogukonna jaoks väga oluline ja selle meenutamiseks paigaldab Piilsi Külade Selts 21. augustil, koolihoone 80. aastapäeva tähistamise käigus, koolimaja seinale mälestustahvli. Hugo Tepper töötas koolijuhina sel ajal, kui koolihoone projekt kinnitati, ehitamine otsustati ning hoone ehitamine toimus. Avakõne õppetöö alustamise puhul uues hoones pidas 1941. aasta jaanuaris Hugo Voldemar Tepper.“

Külanimedega viidapost

Septembris paigaldatakse külakeskuse platsile sama projekti raames veel ka külanimedega viidapost, millel on 10 silti osutamaks külade suunas. Kolme erineva värviga külanimed tähistavad praegusi, endisi ja kadunud külade nimesid. Kuigi küla nime enam registrites ja kaartidel ei ole, elavad neis endiselt inimesed. Kaks endist küla on täiesti tühjad. Nende nimede külge paigaldatakse tuulekellad, mille edastab seltsile Avinurme Külavanemate Koda. Viidaposti kõrvale paigaldatakse kaart, millelt saab täpsemat infot praeguste ja endiste külade asukoha kohta.

Jälgige meie tegemisi Facebookis ja kodulehel piilsi.ee

PIILSI KÜLADE SELTS

О ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОБЩЕСТВА ЛОГОВЕСТЬ В 2021 ГОДУ

Жизнь общества МТÜ Logovest в 2021 году была не простой. Приходилось менять планы, отменять мероприятия и подстраиваться под действующую ситуацию. Всеми любимые мероприятия «Широкая Масленица» и «День мамы», мы так и не смогли провести из-за ограничений. Всё же, большинство мероприятий нам удалось осуществить. Представляем вам краткий обзор деятельности Общества Логовесть и Центра досуга Лохусуу, с которым мы тесно сотрудничаем. Творческие коллективы Центра досуга пользуются народными костюмами, одеждой и декорациями для спектаклей, которые приобретены Обществом «Логовесть» от реализации проектов.

В зимние месяцы были открыты выставки, где были представлены картины из рыбных косточек, детские поделки – ёлочные игрушки из фоамирана, выставка витражей. Также общество участвовало в проведении мероприятия «Vastlapäev» совместно с Лохусууской школой. Весной приводили в порядок территорию около Дома общества. Работали по проекту «Lohusuu kogukonna ja Logovesti hüvanguks». В рамках проекта приобрели палатку, столы и скамейки для проведения мероприятий на улице, организовали мероприятие для детей «Праздник берёзки». Совместно со школой принимали участие в проекте по установке тренажеров на уличной площадке. Участвовали в деревенских ярмарках в Лохусуу и Ульви. Лето – это самое напряженное время для членов обще-

ства и творческих коллективов, когда много поездок, выступлений, совместных мероприятий и встреч. Несмотря на ограничения работы в кружках, наши коллективы самодеятельности сумели подготовить прекрасный часовой концерт на Яанипяев, выступали в Муствее на празднике «Peipsi Folk», в августе будем участвовать в концертных программах на праздниках в Алайыэ и Казепяя. Работаем по проектам «Põlvest põlve edasi antavad taimetarkused», «Lohusuu kultuuriseltsi „Logovest“ maja renoveerimine». В конце августа планируется встретить 2 группы туристов и провести для них экскурсии.

Общество является членом Круглого Стола национальных меньшинств Ида-Вирумаа, поэтому председатель участвует в заседаниях, семинарах и конференциях, проводимых Круглым Столом. В июне председатель общества в рамках совместной встречи посетила Колкья и Силламяэ, в июле – заседание в Таллинне, в августе – семинар в Нарве. Общество активно участвует в проведении и подготовке Фестиваля национальных меньшинств «Loomepad» в Йыхвиском Концертном Доме, которое этом году планируется на 26 сентября.

Подробнее о жизни МТÜ Logovest можно узнать на Facebook. Страничку в Facebook ведет активный член общества и руководитель песенных коллективов Елена Горшанова.

Председатель
МТÜ LOGOVEST
Наталья Туманова

Logovesti ühingu elust ja tegevusest

МТÜ Logovest elu ei olnud 2021. aastal kerge: tuli muuta plaane, jätta ära üritusi ja kohaneda valitsevate oludega. Vastlapäeva ja emadepäeva üritusi me piirangute tõttu läbi viia ei saanudki, kuid enamuse ürituste läbiviimine siiski õnnestus. Eistame teile lühikärgelise MTÜ Logovest ja Lohusuu vabaajakeskuse tegevusest, kellelgi tihedat koostööd teeme. Vabaajakeskuse loomekollektiivid kasutavad rahvariideid, kostüüme ja lavastuste dekoratsioone, mida on МТÜ Logovest projektide elluviimisest soetanud.

Talvekuudel olid avatud näitused, kus olid välja pandud kala-luudest maalid, laste foamiranist valmistatud kuuseehited ning toimus ka vitraažide näitus. Koos Lohusuu kooliga võttis ühingu osa vastlapäeva läbiviimisest.

Kevadel tehti korda seltsi maja ümbritsevat territooriumi, osalesime projektis „Lohusuu kogukonna ja Logovesti hüvanguks“. Projekti raames soetati telk, laud ja pingid väliürituste tarvis, lastele viidi läbi „Kasepidu“ (Праздник берёзки). Koos kooliga võeti osa väliplatsile sportimisvahendite paigalduse projektist. Osa võeti ka Lohusuu ja Ulvi laadadest.

Suvi on ühingu liikmete ja loomingulistele ühenduste jaoks kõige tihedam aeg, kui on palju reise, esinemisi, ühisüritusi ja kohtumisi. Vaatamata piirangu-

tele ringide töös suutsid meie isetegevuslased valmistada ette suurepärase tunniajase kontserdi jaanipäevaks, esinesid Mustvees Peipsi Folgil. Augustis osaleme Alajõe ja Kasepää pidude kontsertides, jätkub töö projektides „Põlvest põlve edasi antavad taimetarkused“ ja „Lohusuu kultuuriseltsi Logovest maja renoveerimine“. Augusti lõpus on kavas võtta vastu kaks rühma turiste ja viia neile läbi ekskursioonid.

Ühingu on Ida-Virumaa Rahvusvahemuste Ümarlause liige, seepärast võtab esimees osa ümarlause läbiviidavatest koosolekutest, seminaridest ja konverentsidest. Juunis külastas esimees ühiskohtumise raames Kolkjat ja Sillamäed, juulis käis koosolekul Tallinnas, augustis seminaril Narvas. Ühingu võtab aktiivselt osa tänavu 26. septembrile kavandatud rahvusvahemuste festivali Loomepad ettevalmistuses ja läbiviimises Jõhvi Kontserdimajas.

Põhjalikumalt saab МТÜ Logovest elust teada Facebooki lehel, mida peab aktiivne ühingu liige ja laulukollektiivide juht Jelena Goršanova.

МТÜ LOGOVEST
esimees
Наталья Туманова

Helisev suvi Avinurmes

Augustikuu on poole peal ja sügisene jahedus ning pimedad ööd hakkavad vägisi suviselt päikesepaistelt ja soojakraadidelt teatepulka üle võtma. Samas on olnud erakordne suvi ja usun, et kõik on endale kauni jume saanud ning kogunud energiat eesolevateks aastaegadeks.

Avinurme kultuurikeskuse jaoks on see suvi olnud tõesti helisev, sõna otseses mõttes, sest oleme nautida saanud erinevaid artiste ja kõik need kohtumised on olnud väga meeldejäävad ja inspireerivad!

Nagu tavaks, on juba paar aastakümnet juunikuus Avinurme tünnilaada ajal toimunud kirikukontsert, kus üles astunud parimad Eesti artistid ja sel aastal oli meil suur rõõm kohtuda eurolaulik Uku Suvistega. Kahjuks jäi juba teist aastat tünnilaast piirangute tõttu ära, aga planeeritud kontsert sai siiski toimuda. Oleme kokkuleppe saanud ka 2022. aastal 23. juunil toimuva kirikukontserdi artisti(de) osas. Kes tulemas on, jäägu esialgu saladuseks.

Augustikuu esimesel päeval toimus taas kultuurikeskuse organiseeritud kirikukontsert, seekord rõõmustas publikut oma meisterlikkuse ja maheda lauluhäälega kitarrivirtuoos Paul Neitsov. Uskumatult andekas kitarrist! Väga hea kava, hingestatud esinemine ja vahetu ning soe publikuga suhtlemine. Nagu Paul ise pärast kirjutas, siis Rammsteini loo ajal hakkas kiriku laest krohvi pudeneda – kirikuseinad ja lagi löid rütmiga kaasa! Kõik, kellega peale kontserti suhtlesin, olid Paulist vaimustuses. Ega muidu teda üle Eesti nii suure innuga esinema kutsuta, sest rahvas teab kui heal tasemel esineja ta on.

Siinkohal soovin öelda suur tänu Avinurme kogudusele meeldiva koostöö eest.

Väike vahelepoige veel juuliku viimasesse päeva – 31. juulisse, mil toimus Avinurme lähedal Kiissa külas Vana-Jaani talus traditsiooniline pillimeeste kokkutulek. See pole küll kultuurikeskuse korraldada, aga tahan siinkohal öelda tänusõnad perekond Korolile väga vahva päeva eest ja kõikidele muusikutele, kelle esinemist oli nauding kuulata. Pillimehi oli kokku tulnud tõesti üle Eesti ja pererahva vastuvõtt oli soe ning laud rikkalik. Loodan, et see traditsiooniks saanud pillipidu jätkub veel palju aastaid.

8. augustil toimus Avinurme kultuurikeskuses noorte andekate, Lauri Väinmaa klaverikursusest osa võtnud pianistide kontsert. Lauri Väinmaal oli sedakorda korraldada juba kümnes kord seda kursust ning oleme väga tänulikud, et just meie kultuurikeskuses on kõik need aastad meeldejäävad ja ülikõrgel tasemel klaverihelid kõlanud. Ka seekord oli seltskond rahvusvaheline ning publik saalis sai nautida midagi, mis jääb hinge helisema veel kaua. Kontserdil olles mõtlesin – publikule tuuakse tasuta sellised meisterlikud esinejad koju kätte, aga kas ei viitsita oma mugavustsoonist välja tulla või pole harjumust sellise muusika nautimiseks ... ei tea, aga mul on siiralt kahju, et paljud sellise võimaluse mööda lasid. Loodan, et järgmisel aastal on publiku huvi suurem. Samas koolitatakse ka meie valdas asuvas muusikakoolis noori pianiste, kellele oleks selliste, juba meistritasemel muusikute esinemine olnud kindlasti suureks inspiratsiooniks. Kui juba

maast madalast tekitatakse ka lastes harjumus käia erinevatel kontsertidel, teatrietendustel, kinos, siis vanuse kasvades saab see juba harjumuseks ja vajaduseks.

Just nii me ju ise ka oma publikut heas mõttes kasvatame, erilmeliste esinejate ja kandikul kätte pakutud võimaluste kaudu tulla nautima kaunist muusikat ja seeläbi endale lubades osa saada millestki, mis pakub kordades rohkem kui kodus televiisorist või mujalt kanalitest muusikat kuulata. Olla selle energia sees, suhestuda esineja ja publikuga, nautida vahetut esinemist. Uskuge, see muudab teid ja annab teile mõnusaid emotsioone ning võimaluse unustada kasvõi selleks pooleteiseks tunniks kõik argimured ja maailmas toimuv. Saan aru, et koroonas on meie elu väga keeruliseks teinud ja üha uued piirangud seavad meid olukordadesse, kus me vabatahtlikult ei soovi olla. Aga igal ajal leidub variante ja võimalusi, kuidas hall argipäev muuta värvilisemaks imeliste emotsioonide abil, olgu selleks kaunis kontsert, festival, teatri-

etendus, näitus vms.

13. augustil ootavad Avijõe Selts ja kultuurikeskus teid Avinurme rongi juurde raudteesilale, kus toimub Marek Sadama kontsert „Õrntumedana lähen teele“. Avatud on kohvik ja usun, et tuleb taas üks armas ja hingekeeli puudutav kontsert!

Jätkame ka kinoseanssidega kultuurikeskuses, 11. augustil

toimub uue Eesti mängufilmi „Kratt“ esilinastus meie kinossaalis.

Augustis on kultuurikeskuses avatud uued näitused: Eesti loodusmuuseumi erinevad seenenäitused ja Eesti iseseisvumise 30. aastapäevale pühendatud Eesti Rahva Muuseumi näitus „Eesti lipu lugu“.

25. augustil kell 19 ootame

kõiki teatrisõpru vaatama Rakvere teatri etendust „Kõike head, vana toriseja“.

Siinkohal suur tänu kõigile, kellega oleme kohtunud! Peatse jälle nägemiseni!

KATRE MÖLDER,
Avinurme kultuurikeskuse
kunstiline juht

Kõik vaktsineerima!

Üle maailma pandeemiliseks muutunud koroonaviiruse SARS-CoV-2 tekitatud viirusnakkushaigus COVID-19 on hästi nakkav haigus, mis ei kahjusta vaid kopse, pihta võib saada kogu organism. Surevus sellesse haigusesse on suur, eriti vanemate ja kroonilisi haigusi põdevate inimeste seas, kuid surmajuhumiteid esineb ka nooremate ning täiesti tervete inimeste seas.

Haiguse põdemise tagajärjel tekkinud tüsistused võivad patsienti saata kogu elu ning oluliselt langetada tema elukvaliteeti.

Viirushaiguste vastu võitlemiseks on juba pikka aega efektiivsem vahend vaktsineerimine, mille tulemusel tekivad organismis viiruse vastu võitlevad antikehad, mis viiruse ära tunnevad ja hävitavad. Sarnaseid pandeemilisi viiruse põhjustatud nakkushaigusi on olnud ennegi, tuletagem meelde või põlumüüliidi ehk lastehalvatuse viirust, mis viiekümne aastate keskel ka Eestis massiliselt levis.

Ka siis saadi haigusest jagu vaktsineerimisega. Sarnaselt on vaktsineeritud ka leetrite, mumpsiga teistegi haiguste vastu. Vale on väita, et meil ei ole pikaajalist ja kontrollitud kogemust viirushaiguste vastu võitlemisel. On küll! Viiruse vastu vaktsineerimisega, nagu mikroobide põhjustatud

haiguste vastu antibiootikumidega. Eestis on praegu kasutuses kolm vaktsiini, Pfizer- BioNTech vaktsiin, Moderna vaktsiin ja Jansseni vaktsiin. Esimesed kaks on nn mRNA vaktsiinid. Need toimivad seeläbi, et valmistavad organismi end COVID-19 vastu kaitsma, sisaldades mRNA molekuli, mis toimib rakkudele juhendina ogavaltgu valmistamiseks. Ogavaltgu on SARS-CoV-2 viiruse pinnal olev molekuli, mis aitab viirusel inimese keharakkudesse siseneda. Kui inimene saab vaktsiini, valmistavad osad keharakud mRNA-l oleva info põhjal mõnda aega ogavaltgu.

Inimese immuunsüsteem tunneb valmistatud ogavaltgu ära kui kehale võõra ning hakkab tootma selle vastu antikehi ja spetsiifilisi T-rakke, mis hiljem, kui organism viirusega kokku puutub, selle hävitavad. Vaktsiinis olev mRNA lagundatakse organismis pärast vaktsineerimist lühikese aja jooksul. Jansseni vaktsiin sisaldab teist viirust (adenoviiruse perekonnast), mida on muudetud nii, et selles on SARS-CoV-2 ogavaltgu tegemiseks vajalik geen. Kui inimene saab vaktsiini, viib see SARS-CoV-2 geeni keharakkudesse. Rakud valmistavad geenil oleva info põhjal ogavaltgu. Inimese immuunsüsteem tunneb valmistatud ogavaltgu ära kui kehale võõra ning hakkab tootma selle

vastu antikehi ja spetsiifilisi T-rakke, mis hiljem, kui organism viirusega kokku puutub, selle hävitavad. Vaktsiinis olev adenoviirus ei ole paljunemisevõimeline ning ei põhjusta haigestumist. Sarnast põhimõtet ja adenoviirust vaktsiini alusena on kasutatud ka Venemaal toodetud Sputnik V vaktsiinis, mida Eestis ei kasutata. Nii, et kui ollakse Sputnik V usku, valige analoogne Jansseni vaktsiin.

SA Jõgeva Haiglas on viiel päeval avatud vaktsineerimise kabinet. Vaktsineerida saab teisipäevast laupäevani ajavahemikus 8–16. Aja võib ette registreerida üleriigilises digiregistratuuris, helistades haigla registratuuri telefonile 776 6220 või tulla lihtsalt kohale aadressil Jõgeva, Piiri tn 2.

Elavaks järjekorraks oleme plaaninud kellaaja 14–16. Aga ei pane pahaks, kui ka varem kohale jõuate. Arvestama peaks, et viimane patsient võiks saabuda 15.45. Aja jääb aega ka 15-minutilise jälgimiseks peale vaktsiinist.

Lõpuks sõbralik soovitus – kui juba Mustvee poolt autoga Jõgevale tulema hakkate, võtke auto vaktsineerimishuvilisi täis, olgu nendeks siis naabrimemmed-taadid, sõbrad või head tuttavad. Seltsis palju lõbusam.

PEEP PÖDDER
SA Jõgeva Haigla juhataja

Все на вакцинацию!

Получившее по всем миру пандемическое распространение вирусное инфекционное заболевание COVID19, возбудителем которого является коронавирус SARS-CoV-2, – очень заразное заболевание. Оно повреждает не только легкие, а может затронуть весь организм. Смертность от этой болезни высока, особенно среди пожилых и больных хроническими болезнями, но смертные случаи встречаются также среди более молодых и совершенно здоровых людей. Возникшие вследствие болезни осложнения могут пациента сопровождать всю жизнь и существенно снизить качество его жизни. Самым эффективным средством борьбы с вирусными заболеваниями уже давно является вакцинация, в результате которой в организме образуются антитела, которые борются с болезнью, «узнают» и «уничтожают» пробравшийся в организм вирус. Такие инфекционные заболевания, вызванные пандемическим вирусом, встречались и ранее, давайте вспомним вирус полиомиелита, или детского паралича, массовое распространение которого случилось в Эстонии в середине 1950-х гг. Тогда тоже с болезнью справились именно путем вакцинации. Точно так же делали прививки от кори, свинки и других болезней.

Неправильно было бы утверждать, что у нас нет долгосрочного и проверенного опыта по борьбе с вирусными заболеваниями. Есть! Вакцинацией против вирусов, как антибиотиками против болезней, вызванных микробами. В Эстонии

сейчас используются три вакцины: вакцины Pfizer- BioNTech, Moderna и Janssen. Первые две являются т.н. вакцинами mRNA. Действие этих вакцин строится на том, что они готовят организм к защите себя от COVID-19 содержанием молекулы mRNA, которая действует как проводник клеток в изготовлении шиповидного белка. Шиповидный белок – молекула на поверхности вируса SARS-CoV-2, помогающая вирусу внедриться в клетки человеческого тела. При получении человеком вакцины некоторые клетки тела какое-то время, на основании имеющейся в mRNA информации, изготавливают шиповидный белок. Имунная система человека опознает изготовленный шиповидный белок как чуждый телу и начинает против него продуцировать антитела и специфические Т-клетки, которые позже, когда организм соприкоснется с вирусом, уничтожат его. Содержащаяся в вакцине mRNA расщепляется в организме спустя короткий срок после вакцинации.

Вакцина Janssen содержит другой вирус (из семьи аденовирусов), измененный так, что в нем содержится ген, необходимый для создания шиповидного белка SARS-CoV-2.

Если человек получает вакцину, то она вводит ген SARS-CoV-2 в клетки человека. На основе содержащейся в гене информации клетки изготавливают шиповидный белок. Имунная система человека опознает созданный шиповидный белок как чуждый телу и начинает против него создавать антитела и

специфические Т-клетки, которые позже, когда организм столкнется с вирусом, его уничтожат. Содержащийся в вакцине аденовирус размножаться не способен и заболеваний не вызывает. Такой же принцип и аденовирус в основе вакцины используется в созданной в России вакцине SputnikV, но ее в Эстонии не используют. Таким образом, если вы верите в SputnikV, выберите аналогичную вакцину Janssen.

В Йыгеваской больнице (SA Jõgeva Haigla) пять дней в неделю открыт кабинет вакцинации. Привиться можно со вторника по субботу (включительно) с 08.00 до 16.00. Можно зарегистрироваться заранее в общегосударственной электронной регистратуре, позвонив по больничному телефону регистрации 7766220, а можно просто прийти в больницу по адресу: Йыгева, ул. Пийри 2. Для живой очереди мы запланировали интервал с 14.00 до 16.00, но не обидимся, если вы придете раньше. Следует учесть, что последнего пациента мы примем в 15.45, чтобы осталось 15 минут для присмотра после укола вакцины.

В заключение, дружественный совет – если вы соберетесь в Йыгева приехать на машине со стороны Mustvee, пригласите в машину и других желающих вакцинировать, будь то соседские старушки и старички, друзья или добрые приятели. Вместе намного веселее.

ПЕЭП ПЫДДЕР
управляющий SA Jõgeva Haigla

Metsakeskus.ee

**Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900**

**MUSTVEE SÜGISLAAT 2021
PEIPSI KOLLA**

**11. SEPTEMBRIL
KELL 9.00-16.00
MUSTVEE KESKLINNAS**

LAADAL
PUUD, PÕÖSAD, ISTIKUD,
AIASAADUSED, KÄSITÖÖ,
VANAVARA, TÖÖSTUSKAUP
JA PALJU MUUD PÕNEVAT

**KELL 12 LAADALAVAL
LAIKRETE
PEREBÄND**

**VINGEIMA „KOLLA KAALIKAS” VALIMINE
SEENENÄITUS**

**PÄÄSE
LAADALE
1€**

Laadapileti ostmute vahel loosime auhindu!

TULE KOLLA MUSTVEES!

Kauplejate registreerimine 16.aug.- 3. sept.
mustvee.kultuurikeskus@gmail.com või 55 548 183

Ruskavere küla Niku talu pererahva ning tuntud rahvaarsti Amalie Üunapi mälestusele pühendatud raamatu "Monoloogid Naalile" esitus.

18.augustil kell 19.00 Kääpal, rahvamajas

Kohal on raamatu autor Anneli Lamp, esineb segakoor Serviti

Oled oodatud tervena

Mustvee Valla Teataja
ilmub 2021. aastal üks kord kuus koos ajalehega Vooremaa.